

PARTNERSKABSÅFТАLE (REVIDERET)

TØNDER KOMMUNE

mellem

Realdania

&

Tønder Kommune

om

Tøndermarsk Initiativet

Mellem Realdania
CVR-nr. 55 54 22 28
Jarmers Plads 2
1551 København V

og Tønder Kommune
CVR-nr. 29 18 97 81
Wegners Plads 2
6270 Tønder

er der d.d. indgået følgende reviderede partnerskabsaftale i forbindelse med, at Tønder Kommune og Realdania (herefter samlet benævnt "Parterne") har besluttet at bevilge støtte til Tøndermarsk Initiativet (herefter benævnt "Initiativet").

Denne partnerskabsaftale er revideret på baggrund af erfaringerne med Initiativet siden iværksættelsen i sommeren 2016, og de foretagne ændringer i governancemodellen for Initiativet. Den reviderede partnerskabsaftale erstatter i alle henseender den tidligere indgåede partnerskabsaftale fra juni 2016.

1.	Indledning <p>Realdania og Tønder Kommune har gennemført en række analyser, der har afdækket Tøndermarsk-områdets udfordringer og muligheder. På det grundlag har Parterne tilrettelagt et helhedsorienteret initiativ, der skal medvirke til at sikre, at det bliver attraktivt at besøge, arbejde og bo i området, så der samlet set skabes en positiv udvikling i området.</p> <p>Tøndermarsken rummer store turismemæssige potentialer med en natur i verdensklasse, et helt særligt landskab og en bygnings- og kulturhistorie, der er helt unik. Udvikling af kvalitetsturisme kan medvirke til at understøtte en positiv udvikling i området, der hører til blandt de mest udfordrede i Danmark.</p> <p>Den positive udvikling skal realiseres ved at udnytte de turismemæssige potentialer, der bygger på naturgivne og kulturelle styrkepositioner, og samtidig adressere områdets udfordringer.</p> <p>Indsatsen vil - for at projektet skal være succesfuldt - være helhedsorienteret og omfatte:</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Byomdannelse og fysisk opgradering af Højer</i> ved at styrke Højers kulturmiljø, så det fremstår i høj kvalitet med bevaringsværdige og fredede bygninger.- <i>Landskabsudvikling</i> ved at styrke adgangen til naturen og oplevelsespunkter gennem ruter, skiltning, m.v. selvom denne del af indsatsen er særskilt og finansieret fra anden side.
-----------	---

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Klimatilpasning med merværdi</i> ved at udvikle en ny generation af klimatilpasninger omkring Vidå og i Tønder Midtby, der samtidig styrker de rekreative værdier i Tønder og naturgrundlaget i Tøndermarsken. - <i>Destinationsudvikling</i> gennem en styrket turismeindsats og en dedikeret destination management organisation (DMO). - <i>Erhvervsudvikling</i> med fokus på fødevarerbranchen og andre brancher, der kan øge døgnforbruget blandt turister. - <i>Styrket organisering og lokal forankring</i> ved at samle aktører på tværs af brancher i en fælles indsats, der gør området attraktivt at gæste, arbejde og bosætte sig i. <p>Parterne kan i enighed aftale justeringer af Initiativets indsatser mhp. at sikre Initiativets ønskede effekter.</p> <p>De konkrete målsætninger med Initiativet er at løfte turismeomsætningen, øge døgnforbruget hos turisterne, samt skabe flere arbejdspladser. Målsætningerne vil blive fastlagt endeligt i Initiativets første leveår.</p> <p>Geografisk vil indsatsen være afgrænset til Tøndermarsken med et særligt fokus på Højer som det naturlige afsæt for ture i Tøndermarsken og med understøttende tiltag i Tønder relateret til klimatilpasning omkring Vidå og styrkelse af Tønder Midtby.</p> <p>Afgrænsningen er bl.a. baseret på Tønder Kommunes kommuneplanstrategi, herunder forventningerne til kommunens fremtidige bystruktur samt behovet for klimatilpasning.</p>
2.	Formål
	<p>Formålet med partnerskabsaftalen er at beskrive og fastlægge rammerne for Tønder Kommune og Realdanias overordnede samarbejde i forbindelse med Initiativets gennemførelse samt Parternes forpligtigelser i forhold til hinanden og i relation til den samlede indsats.</p>
3.	Aftalens forudsætninger / betingelser
3.1	<p>Det er en grundlæggende forudsætning for Realdanias bevilling, at Initiativet er af en høj kvalitet i alle Initiativets faser, og at det sikres, at det endelige resultat af indsatsen opfylder Initiativets formål og er økonomisk bæredygtigt efter Initiativets afslutning.</p> <p>Det betyder bl.a., at der skal etableres en professionel organisering og styring af Initiativet, at Tønder Kommunes bemanning sker på et højt kvalificeret og professionelt niveau, og at alle eksterne rådgivningsydelser lever op til et højt ambitions- og kvalitetsniveau i alle Initiativets faser.</p> <p>For at sikre disse forudsætninger aftales der således,</p> <ul style="list-style-type: none"> • at Tønder Kommune etablerer en projektorganisation, et koordinerende sekretariat bestående af en projektdirektør, en destination development manager, en kommunikationskonsulent samt et nødvendigt antal projektkoordinatorer. Der etableres en fælles sekretariatsgruppe, der er sammensat i overensstemmelse

	<p>med det aftalte og som sikrer, at Initiativet gennemføres i overensstemmelse med denne aftale. Der etableres en Partnerskabsgruppe, der er Initiativets øverste besluttende organ. Endeligt etableres der en rådgivende styregruppe, der dels rådgiver Initiativets Partnerskabsgruppe, dels bidrager til koordinering mellem Initiativets aktiviteter og de aktiviteter, der henhører under de organisationer, der er repræsenteret i den rådgivende styregruppe. Organiseringen er nærmere beskrevet i bilag 1 (Organisation og bemanning).</p> <ul style="list-style-type: none">• at Tønder Kommune gennemfører de nødvendige erhvervelser af bygninger for gennemførelse af Initiativets enkelte delprojekter samt forestår de nødvendige nedrivninger, jf. bilag 2 om prioritering af erhvervelser og nedrivning.• at Tønder Kommune varetager bygherrerollen i forbindelse med bytransformation i Højer baseret på Udviklingsplan for Højer (Juni 2018), herunder er ansvarlig for involvering af borgere og interessenter.• at Realdania og Tønder Kommune etablerer Foreningen Tøndermarsk Initiativet, hvis formål er at forestå udvikling, anlæg og drift af nærmere beskrevne aktiviteter under Initiativets delprojekter, og at Tønder Kommune varetager sekretariatsfunktionen for Foreningen Tøndermarsk Initiativet i Initiativets levetid, jf. vedtægterne i bilag 3.1.• at der i regi af Foreningen Tøndermarsk Initiativet nedsættes et selvstændigt udvalg benævnt "Højer Byfond", hvis formål er at bevilge midler til private istandsættelsesinitiativer, jf. kommissorium i bilag 3.2 og oplæg til byfondens virke i bilag 3.3.• at Tønder Kommune anvender byfornyelsesmidler som en integreret del af den samlede indsats sammen med bytransformation og byfond.• at Tønder Kommune i arbejdsplaner og budgetter afsætter de fornødne ressourcer til udarbejdelse af ansøgninger til regionale, nationale og internationale puljer samt sikrer synergi og samarbejde mellem Initiativets forskellige parter og i forhold til tilvejebringelse af restfinansieringen fra potentielle og kommende samarbejdspartnere.• at Tønder Kommune aktivt fremmer erhvervsudviklingen i området for at sikre synergieffekter, bl.a. gennem særlige indsatser inden for turismeudvikling og på fødevarerområdet og gennem resultataftaler med relevante institutioner og organisationer inden for erhvervsudvikling, turisme og kultur- og fritidsområdet.• at klimatilpasningsindsatsen baseres på et samarbejde mellem Tønder Kommune, Tønder Forsyning og Realdania, så der opnås størst mulig synergi mellem klimatilpasning og de øvrige delprojekter og så der skabes dobbelt eller tredobbel værdi.• at der gennemføres et totalrådgiverudbud i relation til klimatilpasning og byrumsudvikling i Tønder By, hvor Tønder Kommune og Realdania er repræsenteret i den organisering, der skal bedømme indkomne tilbud og efterfølgende skal forhandle med de kvalificerede teams og udpege en endelig vinder af udbuddet.
--	---

	<p>Det forudsættes, at Initiativet gennemføres i sin helhed og i overensstemmelse med visionen og de intentioner, der er beskrevet i partnerskabsaftale for fase et mellem Tønder Kommune og Realdania af 18. november 2015.</p>
3.2	<p>Realdanias økonomiske ramme til projektet er 65 mio. kr. inklusiv eventuelle udgifter til moms (reguleres årligt på basis af KL's fremskrivningsprocent fastlagt i forbindelse med de årlige kommuneaftaler, reguleringen sker første gang i 2017). Beløbet er inkl. en eventuel fondsafgift.</p> <p>Tønder Kommune medfinansierer Initiativet som anført i finansieringsgrundlaget, jf. bilag 4 om økonomiske forudsætninger.</p> <p>Tønder Kommunes samlede bidrag beløber sig til 140 mio. kr. (2017-tal. Heraf pristalsreguleres de 64,280 mio. kr. årligt på basis af KL's fremskrivningsprocent. Reguleringen er sket første gang i 2017). inkl. midler fra nationale, regionale og internationale puljer samt Tønder Forsyning. Reducerer Tønder Kommune sin finansiering, reduceres medfinansieringen fra Realdania tilsvarende.</p> <p>Betingelserne for gennemførelsen af dette samarbejde er i øvrigt følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at Tønder Kommune skal sikre at vision, mål, økonomiske rammer, og tidsplaner overholdes, så de fastlagte milepæle realiseres. • at grundlæggende ændringer i projektets indhold og udformning, herunder tid, økonomi, organisation samt opgaver i forhold til denne aftale skal godkendes af Realdania før iværksættelse. • at Tønder Kommune sikrer tæt koordinering mellem delprojekterne, så Initiativets synergieffekter realiseres. • at Tønder Kommune efter gennemførelse er driftsmæssig garant for vedligeholdelse af pladser, veje, stier, skilte, beplantning, anlæg, eventuelle bygninger mv., der er etableret i tilknytning til Initiativet. • at Tønder Kommune er garant for, at der også efter afslutning af byfondens aktiviteter vil være kommunal fokus på opretholdelse af værdierne i det samlede kulturmiljø gennem lokalplan og byggesagsadministration. • at Tønder Kommune bærer hele bygherrerisikoen og dermed den fulde budgetrisiko i forbindelse med erhvervelser, nedrivninger og gennemførelse af anlæg. • at Realdanias bevilling gives til Foreningen Tøndermarsk Initiativet og anvendes til: <ol style="list-style-type: none"> 1. Byomdannelse i Højer 2. Højer Byfond i regi af Foreningen Tøndermarsk Initiativet 3. Klimatilpasning Tønder midtby 4. Turisme og erhvervsudvikling 5. Sekretariat samt effektmåling og evaluering af det samlede initiativ, og kommunikation om Initiativet, <p>jf. nærmere specification af bevillingens fordeling i pkt. 8.</p> <ul style="list-style-type: none"> • at Realdanias udbetaling af støtte til projekter under Højer Byfond sker mindst én gang årligt på baggrund af revideret regnskab og afrapportering af Højer Byfond til Realdania. • at Parterne skal godkende udbudsform, beskrivelse af opgave, prækvalifika-

	<p>tion og endelig valg af rådgivere i forbindelse med udbudspligtige køb af eksterne rådgivningsydelser.</p> <ul style="list-style-type: none"> • at Parterne skal godkende konkurrenceform, program og valg af fagdommere i forbindelse med udskrivning af arkitektkonkurrencer. • at Parterne skal være repræsenteret i den dommerkomité, der bedømmer de indkomne forslag, i den evalueringskomité, der tildeler den endelige kontrakt, og i den videre tilpasning af projektet. • at Parterne kan godkende konkurrenceresultater og projektudformningen i de enkelte projektfaser med tilhørende budget, udbudsprogram- og form samt tids- og etapeplaner. • at Tønder Kommune bærer risikoen i forbindelse med eventuelle yderligere udgifter til arkæologiske undersøgelser, såfremt disse ikke kan holdes inden for den samlede budgetøkonomi. <p>Realdania er alene bidragsyder, og indgår dermed ikke i aftaleforhold vedrørende Initiativet ud over denne aftale.</p> <p>Hvis aftalens forudsætninger ikke opfyldes, bortfalder aftalen, jf. § 11.</p>
4.	<p>Projektaktiviteter</p>
	<p>Visionen for projektet er at sikre, at det igen bliver attraktivt at besøge, arbejde og bo i området. Højer skal fremstå som et velbevaret, autentisk og levende lokal samfund og som det naturlige udgangspunkt for ture i Tøndermarsken.</p> <p>Indsatsen adresserer følgende udfordringer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at omdanne et kulturmiljø af høj kvalitet med mange bevaringsværdige og fredede bygninger til en ny demografisk og økonomisk virkelighed samtidig med at der skabes tidssvarende mødesteder for byens borgere, de mange unge på byens efterskoler og de besøgende turister. • at udvikle Tøndermarskens turismemæssige potentiale og styrke værdikæderne i et forstærket samspil mellem turismesektoren og de lokale fødevarerproducenter. • at udvikle en ny generation af klimatilpasninger omkring Vidå og Tønder Midtby, der er tilpasset stigende nedbørsmængder og stigende havvandstand. • at samle aktører på tværs af brancher og interesser i en nødvendig fælles samlande og flerårig indsats i et af Danmarks mest udfordrede yderområder. <p>Initiativets indsatsområder er organiseret i følgende 6 delprojekter, hvor delprojekterne 1-3 samt 5 og 6 er forankret i Foreningen Tøndermarsk Initiativet:</p> <p><u>Delprojekt 1: Byomdannelse i Højer</u> Ved at definere Torvet i Højer som det naturlige afsæt for ture og oplevelser i Tøndermarsken med tilknyttede turmuligheder og oplevelsesruter etableres Højer som "porten til Tøndermarsken" med tilhørende servicefaciliteter. I den historiske bymidte, der er præget af tomme bygninger og forretninger, etableres byrum, der understøtter og synliggør byens fællesskaber på tværs af generationer, herunder for byens mere end 350 unge, der opholder sig på byens efterskoler, højskole eller bor i</p>

	<p>byen.</p> <p><u>Delprojekt 2: Højer Byfond</u> I regi af Foreningen Tøndermarsk Initiativet nedsættes der en byfond, der med tilknyttede midlertidige funktioner som fx fælles værksted og materialedepot understøtter byens fællesskaber på tværs af generationer og samtidig skaber et varigt ejerskab til byens bygningskulturelle værdier og incitamenter for den enkelte bygningsejer til at bidrage til at løfte det samlede kulturmiljø.</p> <p><u>Delprojekt 3: Stier og ruter</u> Tønder Kommune etablerer i samarbejde og med bevilling fra A.P. Møller Fonden og Nordea Fonden desuden ruter af varierende længde i Tøndermarsken, der har afsæt i Højer og giver mulighed for en landskabelig oplevelse af området. Dette delprojekt og de andre skal ses i sammenhæng, og nødvendig gensidig indflydelse på delprojekterne skal tilstræbes og udøves.</p> <p><u>Delprojekt 4 og 5: Klimatilpasning for hhv. Vidå og Tønder Midtby</u> Som følge af klimaændringer og forhøjet havvandstand kan behovet for klimatilpasning ikke længere opfyldes ved etablering og forhøjelse af diger. Ved at sikre håndtering af overfladevand i byerne og opbygning af reservoirkapacitet langs Vidå kombineres klimatilpasning og styrkelse af rekreative, naturmæssige og byrumsmæssige kvaliteter.</p> <p><u>Delprojekt 6: Turisme og erhvervsudvikling</u> Parallelt med styrkelse af de fysiske rammer og klimatilpasning sikres et tæt og integreret samspil med Højer Lokalråd, Rømø-Tønder Turistforening, Tønder Erhvervsråd, Vækstråd Tønder og Dansk Kyst- og Naturturisme m.fl. for at understøtte samarbejdet om udviklingen af stærke værdikæder indenfor turisme og fødevarer.</p> <p>Det er afgørende vigtigt for at kunne opfylde visionen, at der etableres et bredt lokalt ejerskab til visionen og en stærk motivation til at trække i samme retning. Det vil derfor være nødvendigt med en højt prioriteret kommunikationsindsats.</p> <p>Det er ligeledes afgørende vigtigt, at der sikres en tæt koordinering mellem de enkelte delprojekter.</p> <p>Evaluering og effektmåling er et centralt element i udvikling og gennemførelse af den samlede indsats. En igangsat baselineanalyse vil blive fulgt op af løbende dataopsamling.</p>
5.	<p>Aktivitets- og tidsplan</p> <p>Initiativet forventes at kunne gennemføres inden for en periode på 5 år, jf. foreløbige tidsplaner for de enkelte projektspor som angivet nedenfor. Detaljeret tids- og procesplan for initiativet er udarbejdet i tilknytning til indgåelsen af partnerskabsaftalen i 2016, og opdateres som minimum årligt i forbindelse med Partnerskabsgruppens godkendelse af det kommende års aktiviteter og budget.</p> <p><u>Forud for offentliggørelse (juni 2016)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tidlig orientering af interessenter

<ul style="list-style-type: none">• Udarbejdelse og godkendelse af lanceringsplan og pressemateriale• Erhvervelse af ejendomme• Turismefremmeaktiviteter som led i opfølgningen på Turismepotentialeplan (overnatningskapacitet, værdikæder, oplevelser og adgang til naturen samt bygningskultur) <p><u>Offentliggørelse og lancering (juni– september 2016)</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Presse• Offentligt møde i Højer• Nedsættelse af Højer Byfond som arbejdsudvalg• Etablering af koordinerende styregruppe (Efterfølgende ændret til rådgivende styregruppe) og partnerskabsgruppe• Udpegning af projektledere og nedsættelse af arbejdsgrupper (lokale styregrupper) <p><u>Opstartsfasen (juni – december 2016)</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Etablering og bemanding af sekretariat, herunder rekruttering af projektchef og destination manager.• Afholdelse af opstartsseminar for arbejdsgrupper..• Udarbejdelse og godkendelse af kommunikationsstrategi og brandingplatform.• Fastlæggelse af baseline og evalueringsplan.• Information om Højer Byfond og dialog og ideer til etablering af fællesfaciliteter samt indkaldelse til første ansøgningsrunde.• Udarbejdelse af program for stier og ruter i Tøndermarsken.• Projektering og udbudsbeskrivelse for formidling og anlæg af stier og ruter i Tøndermarsken. <p><u>2017</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Offentlige møder og dialogproces i Højer om idéoplæg om byomdannelse samt tilretning af samme.• Oprettelse af Foreningen Tøndermarsk Initiativet• Løbende aktiviteter og tilskud fra Højer Byfond• Udmøntning af erhvervsinitiativer• Rekruttering og ansættelse af projektdirektør

	<p><u>2018</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Færdiggørelse af udviklingsplan for Højer • Totalrådgiverudbud omkring arkitektoniske løsninger og projektering af byomdannelse i Højer. • Udarbejdelse af ansøgning til Life projekt for klimatilpasning Vidå • Færdiggørelse af klimatilpasnings- og byrumsplan, Tønder • Anlægsfase af stier og ruter • Løbende aktiviteter og tilskud fra Højer Byfond • Udarbejdelse og godkendelse af plangrundlag, myndighedsgodkendelser <p><u>2019 -2021</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Anlægsfase i Højer by • Anlægsfase formidlingsstationer og shelters mv., Stier og ruter • Opstart af Lifeprojekt • Løbende aktiviteter og tilskud fra Højer Byfond • Forberedelse og gennemførelse af udbud af entrepriser (klimatilpasning) • Anlægsfase (klimatilpasning og byrumsfornyelse, Tønder) • Slutevaluering af det samlede initiativ
6.	Projektets organisering
6.1	<p>Projektet er overordnet organiseret med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • en partnerskabsgruppe, • en rådgivende styregruppe • et projektsekretariat, • en fælles sekretariatsgruppe med repræsentation fra partnere og A. P. Møllerfonden, • Foreningen Tøndermarsk Initiativet, hvor en række af delprojekterne er forankret. <p>Organiseringen af initiativet fremgår af bilag 1. Det er Tønder Kommune, der er ansvarlig for Initiativets gennemførelse.</p> <p>Oversigten i bilag 1 over organiseringen opdateres løbende og forelægges partnerskabsgruppen, såfremt der er udskiftninger.</p>

6.2.	<p><u>Den rådgivende styregruppe</u> Der nedsættes en rådgivende styregruppe, som har til formål at rådgive Initiativet og skabe mulighed for koordinering mellem Initiativets indsatser og relevante aktiviteter og indsatser i de organisationer, der er repræsenteret i den rådgivende styregruppe. Den rådgivende styregruppes opgave er blandt andet:</p> <ul style="list-style-type: none">• At rådgive Initiativet og drøfte fælles dagsordener og fælles målsætninger for Initiativet og øvrige projekter.• At igangsætte og koordinere handlinger, der understøtter fælles dagsordener og medvirker til at realisere målsætningerne i Initiativet. Kommissorium for den rådgivende styregruppe er beskrevet i bilag 5. <p>Den rådgivende styregruppe består af op til 13 medlemmer, 2 medlemmer, herunder næstformand udpeges af Realdania, 2 medlemmer, herunder formanden, udpeges af Tønder Kommune. Tønder Kommunes borgmester varetager formandsposten i den rådgivende styregruppe.</p> <p>Gruppens sammensætning fremgår af bilag 1.</p> <p>Styregruppen mødes 4 gange om året. Mødeplan fastlægges en gang om året.</p> <p>Projektdirektøren er sekretær for den rådgivende styregruppe.</p> <p><u>Partnerskabsgruppen</u> Der nedsættes en partnerskabsgruppe bestående af repræsentanter for Initiativets finansierende parter.</p> <p>Partnerskabsgruppens opgave er blandt andet:</p> <ul style="list-style-type: none">• At fastlægge kommissorium og de overordnede retningslinjer for styring af Initiativet, herunder faser, årsplaner, tidsplaner og økonomi.• At instruere projektledelsen og udstikke retningslinjer for projektets gennemførelse og tilknytning nødvendige rådgivere til projektet.• At fastlægge sagsgange.• At løse konflikter mellem parterne og i forhold til projektets operationelle gennemførelse, såfremt projektledelsen ikke kan løse en konflikt.• At godkende udbudsstrategier, prækvalifikationer, dommerkomitéer og valg af rådgiver / entreprenør mv. i forbindelse med konkurrencer.• At godkende Initiativets organisering, herunder rådgivere.• At godkende eventuelle ændringer af Initiativets delprojekter, herunder de bevillingsmæssige forudsætninger herfor.• At godkende valg af projekter til realisering.• At godkende retningslinjer for rådgivernes arbejde. <p>Partnerskabsgruppens sammensætning fremgår af bilag 1.</p>
------	--

	<p><u>Projektsekretariat</u> Der skal etableres et projektsekretariat i tilknytning til direktionen i Tønder Kommune. Sekretariatet bemannes med en projektchef, sidenhen projektdirektør, en destinationsmanager, en kommunikationskonsulent samt en eller flere projektkonsulenter, jf. bilag 1.</p> <p>Projektdirektøren refererer til direktøren for Teknik og Miljø.</p> <p>Sekretariatets opgave er blandt andet:</p> <ul style="list-style-type: none">• At fastlægge retningslinjer for delprojekter, herunder faser, aktiviteter, kvalitet og disponering af økonomi inden for den afsatte budget- og tidsmæssige ramme.• At forberede og indstille prækvalifikationer, udbudsstrategier, konkurrencer samt projekter til realisering. <p><u>Foreningen Tøndermarsk Initiativet og Højer Byfond</u> Der oprettes en forening ved navn "Foreningen Tøndermarsk Initiativet", hvor 4 af Initiativets 6 delprojekter er forankret. Foreningens medlemmer udgøres af Initiativets finansierende parter, repræsenteret ved partnerskabsgruppen, der hver især udpeger 1 bestyrelsesmedlem til foreningen.</p> <p>Foreningens opgave er blandt andet:</p> <ul style="list-style-type: none">• At udvikle, anlægge og drive de aktiviteter, som sættes i gang som led i Initiativets 4 delprojekter om byomdannelse, byfond, stier og ruter samt turisme og erhverv.• At sikre lokal forankring gennem aktiv deltagelse af Højers og områdets beboere. <p>Højer Byfond etableres i regi af Foreningen Tøndermarsk Initiativet som et selvstændigt arbejdsudvalg med egen bestyrelse og selvstændig økonomi. Byfondens opgave er at bevilge midler til private istandsættelsesinitiativer.</p> <p>Foreningens vedtægter og kommissoriet for Højer Byfond fremgår af henholdsvis bilag 3.1 og 3.2, og i bilag 3.3 er byfondens virke nærmere beskrevet.</p> <p><u>Projektledere</u> For hvert delspor udpeger Tønder Kommune en kompetent og professionel projektleder, således at der er en:</p> <ul style="list-style-type: none">- Projektleder for Byudvikling i Højer- Projektleder for Stier og Ruter i Tøndermarsken- Projektleder for Byfond- Projektleder for Klimatilpasning Vidå- Projektleder for Klimatilpasning Tønder Midtby <p>Destination development manageren varetager projektledelse af turisme- og erhvervssporet.</p>
--	--

	Projektledelsen fremgår af bilag 1.
6.3	<p>Realdania er berettiget til at kræve, at bemanningen af projektet ændres, hvis Realdania vurderer, at de pågældende personers deltagelse i projektet ikke er foreneligt med de forhold, som Realdania har lagt vægt på i forbindelse med sin bevilling til projektet, herunder besidder de nødvendige kompetencer for at sikre projektets gennemførelse og opnå de fastlagte mål.</p> <p>Hvis Realdania fremsætter krav om ændringer, skal Tønder Kommune gennemføre udskiftningen, herunder stille forslag om en ny bemanning senest 14 dage efter modtagelsen af Realdanias krav.</p>
7.	Aftaleperiode og forældelse af bevillingen
7.1	<p>Partnerskabsaftalen løber i 5 år fra underskrivelse af den oprindelige aftale i juni 2016 og kan forlænges.</p> <p>Der træffes ved udgang af hvert budgetår beslutning om, hvilke projekter der igangsættes i det kommende år, herunder finansiering, tidsplan og bemanning.</p>
7.2	Aftalen kan skriftligt opsiges med 6 måneders varsel til udgangen af en måned. I tilfælde af opsigelse skal projekter, der er igangsat inden opsigelsen, dog gennemføres, uanset om afslutningen heraf strækker sig ind i perioden efter aftalens ophør.
7.3	<p>Støtten er givet for en tidsbegrænset periode og udløber uden yderligere varsel.</p> <p>Hvis Realdania ikke har modtaget anmodning om udbetaling af støtte med korrekt dokumentation inden denne dato, vil eventuelt ikke forbrugte midler være bortfaldet, og Tønder Kommune vil ikke have ret til at få udbetalt yderligere beløb.</p>
8.	Støttebeløb / Budgetramme
8.1	<p>Tønder Kommune har afsat 140 mio. kr., hvoraf 81 mio. kr. er afsat til kommunale anlægsudgifter, 43 mio. kr. forventes tilvejebragt fra regionale, nationale og internationale puljemidler, og 16 mio. kr. finansieres af Tønder Forsyning.</p> <p>Realdania afsætter en økonomisk ramme til anlæg, etablering af byfond og til drift på 65 mio. kr. inklusiv eventuelle udgifter til moms.</p> <p>Realdanias økonomiske ramme er fordelt med 30,2 mio. kr. til byomdannelse i Højer, 21 mio. kr. til Højer Byfond, 2 mio. kr. til klimatilpasning i Tønder midtby, 2,8 mio. kr. til turisme og erhvervsudvikling og 9 mio. kr. til sekretariat samt kommunikation, effektmåling og evaluering af det samlede initiativ.</p> <p>Parterne indgår separate aftaler for hvert enkelt delprojekt, hvori de nærmere betingelser for projektets gennemførelse og finansiering m.v. fastlægges. (Der tænkes her på de gavebreve, som statuerer den endelige bevilling af beløbet, og som SKAL bruges i forbindelse med opnåelse af fradragsret for Realdanias bevilling i henhold til LL§ 8S).</p>

8.2	Realdania har afsat et rammebeløb på 65 mio. kr. til projektet. Der er tale om et maksimumbeløb, idet støtten ikke vil kunne overstige de faktisk afholdte omkostninger. Hvis de faktisk afholdte omkostninger for hele projektet bliver mindre, skal den af Realdania bevilgede støtte nedsættes med et beløb svarende til forskellen og de faktisk afholdte omkostninger.
8.3	I det omfang Tønder Kommune modtager beløb til dækning af omkostningerne fra anden side, skal Tønder Kommune underrette Realdania herom. Realdania vil herefter tage stilling til, om og i bekræftende fald i hvilket omfang Realdanias bevilling berøres heraf, i det det sikres, at omkostninger og finansierungsgrad fastholdes i henhold til bevillingsforudsætningerne.
9.	Udbetaling af støtten
9.1	<p>Støtten vil blive udbetalt efter nærmere aftale med Tønder Kommune efter en årlig opdateret udbetalingsplan. Udbetalingsplanen udarbejdes af Tønder Kommune senest den 30. september 2016, og godkendes af Realdania.</p> <p>Dog er udbetaling af støtten til projekter under Højer Byfond betinget af, at bestyrelsen i Højer Byfond løbende afrapporterer til Realdania mhp. godkendelse af bestyrelsens indstillinger om udbetalinger.</p> <p>Hvis udbetalingsplanen senere ændres, skal der sendes en opdateret udbetalingsplan til Realdania. Der vil ikke blive udbetalt beløb før tidligst 6 uger efter, at Realdania har modtaget udbetalingsplanen eller en opdateret udgave heraf.</p> <p>Hvert delprojekt er opdelt i én eller flere underetaper. Forinden hvert nyt budgetår udarbejder Tønder Kommune en endelig udbetalingsplan, der skal godkendes af Realdania. Udbetalingen af Realdanias støtte sker i henhold til den godkendte endelige udbetalingsplan.</p> <p>Det er en generel betingelse for Realdanias udbetalinger, at Realdania på nogle nærmere fastsatte tidspunkter, der anføres i tidsplanen for arbejdets udførelse, kan godkende værdien af dette. Denne godkendelse foretages ved, at Tønder Kommune løbende foretager en kvalitetssikring af de udførte arbejder og attesterer dette overfor Realdania. Udbetalinger foretages herefter ved, at Realdania frigiver det aftalte beløb til Tønder Kommune.</p> <p>Ved afslutningen af en underetape udarbejder Tønder Kommune et regnskab, som indsendes til Realdania.</p>
9.2	Ved afslutningen af hvert budgetår skal Tønder Kommune udarbejde et regnskab. Regnskabet skal revideres af en revisor. Endvidere skal Tønder Kommune udarbejde et endeligt revisorpåtegnet regnskab efter afslutningen af hele Initiativet.
9.3	Når afleveringsforretningen er gennemført, og Tønder Kommune har aflagt slutregnskab og en samlet evaluering for hele projektet, der kan godkendes af Realdania, vil de sidste 10 % blive frigivet.
9.4	<u>Fredede og bevaringsværdige bygninger</u>

	Det er en betingelse for etablering af Højer Byfond, at Tønder Kommune erklærer, at der vil kunne ydes offentlig støtte til bygningerne.
9.5	Senest i forbindelse med en udbetaling skal Realdania have en kontohavererklæring som dokumentation for, at den oplyste bankkonto tilhører Tønder Kommune. Der henvises til de til enhver tid gældende vilkår for bevillingsudbetalinger.
10.	Overdragelse af støttetilsagnet
	Tilsagnet om støtte er uoverdrageligt. Tønder Kommune kan således ikke give transport i støttetilsagnet, stille det til sikkerhed for långivning eller på anden måde råde over beløbet end til brug for det projekt, der har opnået støtten. Støttetilsagnet kan endvidere ikke gøres til genstand for retsforfølgning fra Tønder Kommunes kreditorer.
11.	Misligholdelse og tilbagebetaling
11.1	Såfremt Tønder Kommune væsentligt misligholder sine forpligtelser i henhold til denne aftale, er Realdania berettiget til at ophæve aftalen uden varsel. Ophævelse kan dog kun ske, hvis misligholdelsen ikke er bragt til ophør senest 7 kalenderdage efter afsendelsen af skriftligt påkrav.
11.2	Som væsentlig misligholdelse anses bl.a., men ikke udelukkende, at <ul style="list-style-type: none"> • projektet ikke udføres som aftalt, og dette skyldes Tønder Kommunes forhold. • Realdanias godkendelse af ændringer jfr. pkt. 3.2 og løbende godkendelser jfr. pkt. 3.2 ikke er blevet indhentet. • De bevilligede midler anvendes til andre formål end de i projektet anførte. • Tønder Kommune har givet urigtige oplysninger eller i øvrigt ikke opfylder Realdanias vilkår for støttetilsagnet. • Bevillingens forudsætninger/betingelser jf. pkt. 3. ikke opfyldes.
11.3	Realdania er i tilfælde af væsentlig misligholdelse berettiget til at kræve udbetalt støtte tilbagebetalt fuldt ud, ligesom Realdania er berettiget til at undlade udbetalingen af den resterende del af støtten samt kræve erstatning efter dansk rets almindelige erstatningsregler dog maksimalt et beløb svarende til det til Tønder Kommune udbetalte.
12.	Ophavsret
	Tønder Kommune har ophavsret på projektets resultater. Realdania har en ikke-eksklusiv, ubegrænset ret til at anvende projektets resultat i sin virksomhed, herunder at gøre projektets resultater tilgængeligt for tredjemand.
13.	Moms og skat
13.1	Den i pkt. 3.2 og pkt. 8. anførte støtte skal dække Tønder Kommunes eventuelle udgifter til moms af varer og ydelser, og der vil ikke blive bevilget yderligere beløb til dækning heraf.
13.1.1	Kommunens opmærksomhed henledes på bestemmelsen i § 5 i bekendtgørelse nr.

	592 af 12. juni 2006, hvoraf fremgår, at kommunen ikke kan få refusion af den moms, som hidrører fra betalinger, der er finansieret af tilskuddet fra Realdania. Se også Velfærdsministeriets Budget- og regnskabssystem for kommuner, afsnit 2.6, side 8.
14.	Manglende gennemførelse
	Såfremt projektet ikke måtte blive gennemført på grund af udefra kommende forhold, eksempelvis manglende hjemmel for gennemførelse af projektet i lokalplan, at de påtænkte erhvervelser ikke kan gennemføres, eller såfremt projektet ikke kan gennemføres efter licitation, kan Parterne frit træde tilbage fra aftalen. Allerede igangsatte opgaver aflyses eller afsluttes hurtigst muligt og med den mindst mulige udgift for Realdania, idet Tønder Kommune i dette tilfælde ikke har krav på at få udbetalt yderligere beløb af bevillingen end til dækning af de allerede igangsatte arbejder. Realdania skal på forhånd godkende færdiggørelsen af allerede igangsatte arbejder, ligesom Tønder kommune er ansvarlig for at dokumentere at arbejder er igangsat og at en færdiggørelse af de igangsatte opgaver er væsentlig for det samlede initiativ på ophørstidspunktet.
15.	Kommunikation
15.1	I samarbejdet skal Parterne sikre, at der foregår en løbende kommunikation til de involverede parter samt pressen. Ligeledes er Parterne enige om, at der i forbindelse med kommunikation med pressen skal sikres dels godkendelse af pressestrategier og dels samtykke omkring pressemeddelelser fra begge parter. Endvidere skal Parterne i kommunikationen med pressen gensidigt altid nævne den anden part i samarbejdet. Tønder Kommune udarbejder årlige kommunikationsplaner, der skal godkendes af Parterne. Realdania har ret til at anvende alle oplysninger om projektet og dets resultater, herunder billedmateriale i sine forretningsaktiviteter.
15.2	Mærkedage (1.spadestik, offentlige arrangementer, indvielser og lignende) skal aftales med Realdania, inden evt. dato fastlægges.
16.	Udvidelse af partnerskabet
	Samarbejdet kan – hvis Parterne er enige heri – udvides med øvrige interessenter. Hvis projektet udvides ved inddragelse af yderligere markante bidragsydere, vil disse, efter forhandling med de oprindelige Parter, kunne indgå i den rådgivende styregruppe.
17.	Evaluering
	Projektet evalueres med afsæt i den udarbejdede base-line som minimum efter følgende faser: <ul style="list-style-type: none"> • Et årligt review.

	<ul style="list-style-type: none"> • Efter afslutning af de enkelte delprojekter. • Ved afslutning af det samlede initiativ.
18.	Konfliktløsning
	<p>Partnerskabsaftalen, herunder tvister vedrørende partnerskabsaftalens eksistens eller gyldighed og tvister vedrørende denne lovvalgs- og værnetingsklausul og retssagsprocessen, reguleres af dansk ret, bortset fra dansk rets internationale privatretlige regler, hvis disse ville føre til anvendelse af et andet lands ret end dansk ret.</p> <p>Enhver tvist, som måtte opstå i forbindelse med partnerskabsaftalen, herunder tvister vedrørende partnerskabsaftalens eksistens eller gyldighed og tvister vedrørende denne lovvalgs- og værnetingsklausul og retssagsprocessen, skal i første omgang søges bilagt ved loyal forhandling mellem Parterne. Lederen af forhandlingerne skal være hver af Parternes repræsentanter i Partnerskabsgruppen – formand og næstformand</p> <p>Hvis forhandlingerne er afsluttet, og tvisten ikke er bilagt, skal tvisten, herunder tvister vedrørende partnerskabsaftalens eksistens eller gyldighed og tvister vedrørende denne bestemmelse og tvistløsningsprocessen, søges bilagt ved mediation efter de regler derom, som er vedtaget af Mediationsinstituttet, og som gælder ved indgivelsen af anmodningen om mediation.</p> <p>Mediation er ikke til hinder for, at en af Parterne anlægger retssag i overensstemmelse med det anførte nedenfor eller iværksætter foreløbige retsskridt.</p> <p>Hvis mediationen er afsluttet, og tvisten ikke er bilagt, skal tvisten, herunder tvister vedrørende Aftalens eksistens eller gyldighed og tvister vedrørende denne lovvalgs- og værnetingsklausul og retssagsprocessen, afgøres af de almindelige domstole.</p>
Bilag 1	Organisering af Initiativet
Bilag 2	Potentielle ejendomme til nedrivning
Bilag 3.1	Vedtægter for "Foreningen Tøndermarsk Initiativet"
Bilag 3.2	Udkast til kommissorium for "Højer Byfond"
Bilag 3.3	Oplæg til Højer Byfonds virke
Bilag 4	Økonomiske forudsætninger
Bilag 5	Kommissorium for den rådgivende styregruppe

København, den 2018

Tønder, den 2018

For Realdania:

For Tønder Kommune:

 Jesper Nygaard, Adm. direktør

 Henrik Frandsen, borgmester

 Keld I. Hansen, Direktør